

ОГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАШИНОБУДІВНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

У статті обґрунтовано дескриптивну модель ефективного механізму забезпечення конкурентоспроможності галузі з урахуванням існуючих конкурентних переваги підприємств галузі, її потенціалу та необхідності структурної трансформації галузі за інвестиційно привабливими підгалузями. Автором надано ґрунтовне узагальнення основних нагальних проблем машинобудівної галузі та причин, що їх сформували. В першу чергу, окрім викликів і наслідків повномасштабного вторгнення, це відсутність стратегічного документу щодо розвитку галузі, високий рівень зносу основних виробничих засобів, низький рівень конкурентоспроможності продукції галузі та недостатність власних та інвестиційних фінансових ресурсів.

Здійснено теоретико-практичне узагальнення системи заходів з їх змістовними характеристиками щодо підвищення рівня конкурентоспроможності машинобудівної галузі на макро- та мікрорівні. Серед інших, вказана система включає необхідність: розробки та прийняття стратегічного документу щодо розвитку галузі, а також корегування Плану заходів з післявоєнного відновлення та розвитку України (2022 р., Лугань); забезпечення державної підтримки галузі та залучення зарубіжних інвестицій; вдосконалення системи державного замовлення та закупівель; відновлення логістичної інфраструктури; спрощення регуляторних вимог та зменшення кількості перевірок на підприємствах галузі у період війни; забезпечення конкурентоспроможності продукції та зростання інноваційної складової; розширення ринків збуту; диверсифікація виробництва; підвищення кваліфікації кадрів; формування ефективної маркетингової стратегії та впровадження цифрових інструментів; подальша інтернаціоналізація галузевого бізнесу через створення спільних підприємств тощо.

Визначено прогностні тенденції розвитку машинобудівної галузі за умови реалізації узагальненої системи заходів, які виокремлено в такі категорії - відновлення та оновлення; переорієнтація на нові ринки; розвиток оборонної підгалузі; інтеграція в глобальні ланцюги постачання; екологізація та сталий розвиток; укріплення кадрового потенціалу.

Ключові слова: конкурентоспроможність, машинобудівна галузь, організаційно-економічний механізм, стратегічне управління, конкурентні переваги, система заходів.

